Ծրագրի անվանումը	Վարդենիս համայնքի Ազատ բնակավայրի 2000գծմ ոռոգման ցանցի կառուցում
Մարզ	Գեղարքունիք
Համայնքը /համայնքները	Վարդենիս
Համայնքի /բնակավայրի հեռավորությունը մայրաքաղաք Երևանից, ինչպես նաև մարզկենտրոնից	175կմ, 75կմ
Համայնքի /բնակավայրի բնակչությունը	Վարդենիս՝ 40030 Ազատ բնակավայր՝ 195
Սահմանամերձ համայնք/բնակավայր	Վարդենիս համայնքի Ազատ բնակավայրը սահմանամերձ է
Բարձր լեռնային համայնք /բնակավայրի	Բարձրլեռնային
Ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը, դրա իրականացման անհրաժեշտությունը,	Վարդենիս համայնքը գյուղատնտեսական համայնք է, եկամտի հիմնական աղբյուրը գյուղատնտեսությունից ստացվող ֆինանսական միջոցներն են, սակայն համայնքաբնակներ հողագործությամբ զբաղվելիս հանդիպում են դժվարությունների կապված ոռոգման համակարգի հետ: Համայնքում գյուղատնտեսության ծավալները մեծացնելու և այն խթանելու համար անհրաժեշտ է ոռոգման ցանցի ընդլայնում և վերակառուցում: Վարդենիս համայնքի Ազատ բնակավայրը բարձրլեռնային է, սահմանամերձ հանդիսանում է «Գեոպրոմայնինգ գոլդ» ՍՊԸ ազդակիր բնակավայր: Գյուղն ունի դպրոց և վարչական շենք: Ազատ բնակավայրը գյուղատնտեսական համայնք է, բնակչության հիմնական զբաղմունքը հողագործությունը և անասնապահությունն է, որն էլ ապահովում է նրանց եկամտի հիմնական աղբյուրը: Համայնքաբնակները հողագործության աշխատանքներ իրականացնելիս հանդիպում են դժվարությունների՝ կապված ոռոգման հետ: Ոռոգման համակարգում առկա խնդիրները բացասական ազդեցություն են թողնում բերքատվության ծավալների, բերքի որակի վրա: Ազատ բնակավայրի ոռոգման համակարգը բնակիչներին հասանելի է դառնում Կութ բնակավայրից բացիթողի իջնող

	ոռոգման ջրով: Կութ բնակավայրից շուրջ 2կմ բացիթողի իջնող ոռոգման ջրով Ազատ բնակավայրի բնակիչները հնարավորություն են ունենում ոռոգել սեզոնի ժամանակ օրական 4-5 հեկ հողատարածք: 300մլ տարողությամբ ծալքավոր խողովակների տեղադրման արդյունքում Ազատ բնակավայրի բնակիչները օրական կկարողանան ոռոգել շուրջ 10-15 հա հողատարածք:
Ակնկալվող արդյունքները	Միջոցառման իրականացմամբ նախատեսվում է 300մլ տարողությամբ ծալքավոր խողովակների միջոցով կառուցել 2000գծմ ոռոգման ջրագծի ցանց, որը կսպասարկի 30 տնային տնտեսության և սեզոնի ժամանակ կոռոգի 80 հեկ հողատարածք: ✓ **Միջոցառման ակնկալվող արդյունքները** 1. **Ոռոգման հասանելիության բարելավում** • Կկառուցվի **2000 գծմետր երկարությամբ ոռոգման ջրագծի ցանց՝** 300 մմ տրամագծով ծալքավոր խողովակներով, ինչը կապահովի կայուն և արդյունավետ ջրամատակարարում: 2. **Շահառուների շրջանակի ընդլայնում** • Ծառայությունից կօգտվի **30 տնային տնտեսություն**, որոնք մշտական և կանխատեսելի ջրամատակարարման արդյունքում կկարողանան բարելավել իրենց գյուղատնտեսական արտադրությունը: 3. **Հողատարածքների արդյունավետ օգտագործում** • Կոռոգվի մինչև **80 հեկտար** մշակովի հողատարածք՝ ապահովելով բերքի աճ, բերքատվության բարձրացում և մշակաբույսերի բազմազանություն: 4. **Գյուղատնտեսական արտադրության աճ** • Ոռոգման պայմանների բարելավմամբ ակնկալվում է **բերքատվության միջինը 20-30% աճ:** • Սեզոնային արտադրության ավելացման արդյունքում կարող է բարձրանալ գյուղացիների եկամուտը: 5. **Ջրի խնայողություն և արդյունավետ բաշխում** • Ծալքավոր խողովակների կիրառմամբ կկրճատվի ջրի կորուստը՝ համեմատած բաց ջրանցքների հետ:

	• Ջրի բաշխումը կլինի նպատակային և ըստ պահանջարկի: **6. Սոցիալ-տնտեսական ազդեցություն** • Տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի բարձրացում՝ կայուն եկամտի աղբյուր ունենալու հաշվին: • Աշխատատեղերի պահպանում կամ ավելացում գյուղատնտեսական սեզոնի ընթացքում: **7. Կլիմայական կայունություն և ռիսկերի նվազեցում** • Եղանակային փոփոխությունների ազդեցության մեղմացում՝ երաշտի ժամանակ բավարար ջրամատակարարման շնորհիվ: • Նվազեցնում է գյուղատնտեսական արտադրության անկման ռիսկը:
Միջոցառման արդյունքների ապահովման նպատակով իրականացվող գործողություններն ու միջոցառումները	Ոռոգման համակարգի միջոցառման արդյունքների ապահովման նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հետևյալ հիմնական գործողությունները. 1. **Նախագծային փաստաթղթերի մշակում** • Իրականացնել տեղանքի հետազոտություն և հիդրոլոգիական ուսումնասիրություն: • Մշակել տեխնիկատնտեսական հիմնավորում (ՏՏՀ) • Պատրաստել մանրամասն աշխատանքային նախագծեր: 2. **Ինժեներահետազոտական աշխատանքներ** • Հողագծման, հիդրոինժեներական և շինարարական հետազոտություններ: • Ջրամատակարարման աղբյուրների ուսումնասիրություն: • Շինարարական նյութերի լաբորատոր փորձարկումներ: 3. **Իրականացման շինարարական աշխատանքներ** • Նոր ոռոգման ցանցերի կառուցում կամ հնի վերականգնում: • Խողովակաշարերի, ջրաբաշխիչ հանգույցների և պահեստարանների կառուցում:

	• Պոմպակայանների տեղադրում (եթե անհրաժեշտ է): • Ջրանցքների վերանորոգում, ամրացում կամ բետոնապատում: 4. **Համակարգի ավտոմատացում և մոնիթորինգ** • Ջրի հոսքերի չափման և կառավարման համակարգերի տեղադրում: • Հեռակառավարման և մոնիթորինգի սարքավորումների ներմուծում: • Տվյալների հավաքման և վերլուծության մեխանիզմների ներդրում: 5. **Օգտագործողների ուսուցում և կարողությունների զարգացում** • Ջրօգտագործողների ուսուցում համակարգի շահագործման և սպասարկման հարցերով: • Օպերատորների և տեղական մասնագետների վերապատրաստում: 6. **Սպասարկման և պահպանման պլանավորում** • Կազմել տեխնիկական սպասարկման պլան: • Ստեղծել շահագործման ընթացքում խնդիրների արձագանքման մեխանիզմներ: • Համայնքներին փոխանցել պատասխանատվության մոդել՝ համակարգի երկարաժամկետ կենսունակության ապահովման նպատակով:
Միջոցառման շահառուները	Միջոցառման ուղղակի շահառուներն են համարվում Ազատ բնակավայրի 195 բնակիչներիը, մոտավորապես 30 տնային տնտեսություն:
Ծրագրի կատարման ժամկետները	**26.**05.2025-31.12.2025 Ծրագրի ավարտից հետո, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2022թ օգոստոսի 4-ի N 1198-Ն որոշման Հավելված N 1-ի 2-րդ կետով սահմանված ժամկետներում կներկայացվի ծրագրի տարեկան հաշվետվությունը:
Ծրագրի հնարավոր ռիսկերը	Վարդենիս համայնքը ունի նմանատիպ ծրագրեր իրականացնելու փորձ, քանի որ վերջին տարիներին սուբվենցիոն ծրագրերի շրջանակներում իրականացվել և իրականացվում են ոռոգման ջրագծերի կառուցման կամ վերակառուցման աշխատանքներ: Վերոնշյալ ծրագրի ռիսկ կարող են լինել ֆորսմաժորային

	իրավիճակները, երբ անհաղթահարելի ուժի ազդեցությամբ հնարավոր չի լինի իրականացնել ծրագիրը:
Միջոցառման հիմքերը	Միջոցառման հիմք է հանդիսանում «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 20-րդ հոդվածի 8-րդ մասը: ՀՀ կառավարության 2022 թվականի սեպտեմբերի 1-ի N 1370-Ն որոշման՝ համայնքային մասհանումների ծախսման ծրագրով նախատեսված միջոցառումների ուղղությունները, դրանց առաջնահերթությունները՝ համայնքային մասհանումների ծախսման ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնահերթությունը տրվում է ազդակիր բնակավայրին: Ազատ բնակավայրի 2000գծամետր ոռոգման ցանցի կառուցում առաջնահերթություն է համաձայն ՀՀ կառավարության 2022 թվականի սեպտեմբերի 1-ի N 1370-Ն որոշման 2-րդ հոդվածի 1-ին կետի դ) ենթակետի: Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի հիման վրա ծրագրի ընդհանուր արժեքը կազմում է 23,641,300 ՀՀ դրամ /կից ներկայացված է իրականացվելիք աշխատանքերի ֆինանսական նախնական գնահատականները, հաշվարկները/: Ծրագիրը ներկայացված է համայնքի 2022-2026թթ հնգամյա զարգացման ծրագրում, որի հաստատման ընթացքում անցել է հանրային քննարկում:

ՎԱՐԴԵՆԻՍ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ Ա. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության Վարդենիս համայնքի մասհանումների ծախսման 2025 թվականի ծրագրի ֆինանսական գնահատականները

Հ/Հ	Միջոցառման անվանում	Ծրագրի արժեքը, ընդամենը/հազ. դրամ/	Պետական բյուջե /հազ.դրամ/
1	Վարդենիս համայնքի Ազատ բնակավայրի 2000գծամետր ոռոգման ցանցի կառուցում	23.641.300 ՀՀ դրամ	23.641.300 ՀՀ դրամ
1.1	Շինարարական աշխատանք	22.000.000 ՀՀ դրամ	22.000.000 ՀՀ դրամ
1.2	Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի և փորձաքննության ձեռքբերում	1.100.000 ՀՀ դրամ	1.100.000 ՀՀ դրամ
1.3	Տեխնիկական հսկողություն	400.000 ՀՀ դրամ	400.000 ՀՀ դրամ
1.4	Հեղինակային հսկողություն	141.300 ՀՀ դրամ	141.300 ՀՀ դրամ

ՎԱՐԴԵՆԻՍ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ Ա. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ